

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quovis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. III. De loco primo in quo natus est Christus, seu de civitate Betlehem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

^{+Cur Christus non datus aut Salomonis aeo p. 12. etiamne, r. c. 7. v. 13. & 14.} ergo sapientissime Christus post legem naturae, post legem litterae, legem tulit gratiae, eamque ultimam, post quam alia non sacerda. Lex autem ista gratiae sene centem juri mundum quasi denuo juvethescere justit & revivescere in novos fructus. Addi potest, quod hic Christi adventus fuerit quasi medius inter principium mundi & finem, ut ita utriusque laborant, partis facilius subvenirentur. Sapientissimus Deus bene omnia fecit.

CAPUT III.

De loco, quo natus est Christus.

DI XIMVS de tempore Nascentis Christi, ordo nunc poscit, ut de loco Senatoris nati dicamus. Ita pergimus, & ordinem naturae, ducem sequimur.

§. I.

De itinere Beatissima Virginis Mariae & Joseph in Bethlehem in festo.

ITer hoc B. Lucas commenmorans, Ascendit autem & Ioseph, inquit, a Galilaea de civitate Nazareth, in iudeam in civitatem David, qua vocatur Bethlehem, eo quod esset de domo & familia David. Non solum Ioseph, sed & Maria Domini Iesu mater est regia Davidis familia fuit. Ita conjuges ambo sanguine divites, re tenuissimi.

Hoc autem iter est Bethlehem in Nazareth minimum quatuor dicuntur, quod facile constat & exploratum habetur ex descriptione geographicâ Terræ sanctæ, nam illud Bethlehemi oppidum à Nazareth ultra trigesita leucas distabat.

Leucas plerique milliare unius hore. Maria Virgo perpetua, etli uterum ferens, jam que partui vicina, hoc tamen iter non anno aut alio jumento vechens, iu vulgus putat, sed pedibus conficiebat, quod Maldonatus censet probabile. Nam quæ nullum partus locum reperi, quæ agnum sua lustratione emere non potuit, vectaria, quod credibile, aut sarcinaria jumenta non habuit. Deinde, Bernardo aliisque testibus, ut sine dolore peperit, ita sine molesta uterum gestavit. Fulgentius, Nulla, inquit, fieri gravedo potuit concipiente, nulla tristitia parturienti: cum esset gravida, salubri levitate plaudebat; lumen enim, quod intra se habebat, pondus habere non poterat.

Vero simile etiam est, Mariam neque locum, neque diem divini partus ignorasse; quare tantò libentius atque alacrius in viam se dedit, quanto sum partum cerneret propinquorem.

Hoc iter secundum proufus eruditio[n]em de scribit Pe[ter]r[ius] Morales, l. 5. in e. 1. mili pag. 838. Luc. e. 2. v. 6. Non minus probabile videtur, Mariam Virginem beatissimum non eodem profus die, aut eadem nocte, quæ in eam civitatem pervenerit, partum edidisse, ut vulgaris est opinio, sed per aliquot dies Bethlehemi egisse, & stabulum, priusquam pareret, sub missione summa & patientia habitasse: quandoquidem beatus Lucas his verbis uitetur: Cum essent ibi impleti sunt dies ut pareret.

§. II.

De Virtutibus Mariae & Iosephi in hoc itinere spectandis

Obediencia & Patientia, nec Virtutes sunt illustrissimæ. Hoc iter secundum proufus eruditio[n]em de scribit Pe[ter]r[ius] Morales, l. 5. in e. 1. mili pag. 838. Luc. e. 2. v. 6. Prima quæ oculos ad se flecent, Obedientia & Patientia virtutes illustrissimæ sunt. Nam ecce Regina siderum, fortunarum inops, in tantâ rerum difficultate, tempore proflus incommodo, non sine vicini partus periculo tam promptè pareat idololatri Imperatoris editio, quod absque dubio nec pueras, neque puerperio tam vicinas ad faciem suam obstringebat. Virgo tamen nihilominus integrissime simul & promptissime ultrò obtemperat. Verè fervavit illud Apostoli: Subjecti igitur esto omni huma-

A na creature propter Deum, sive Regi quasi praecellenti, sive duciibus tamquam ab eo misis.

Ex aetissima hac Obedientia non inferior fuit admiranda Patientia. Cum pauperes iter intendunt, pene omnia defunt, vestes, viaticum, jumenta, curus, hospitia. Peregrini male nummati, largissimam habent materialm exercenda patientia. Pauperum itineris pene omnium incômodorum sunt compendia. Vide genuinos hosce, peregrinos viatores sanctissimos, quantam patientia simul & obedientia sequetur meliusserint hac via. Facultates eorum nullae paupertas arcta, inclemens aura, difficilis via, iter longum, tempus asperum, omnia incommodis plena. tunc senserunt utique se serio esse pauperes & peregrinos, quibus negatum etiam est hospitium.

Hic cogitatio intendenda in actiones, quas pauperes hi peregrini hac via suscepunt, & colloquia quæ instituerunt, modò cum Deo, modò de Deo; B jam de futura profecione, jam de aliis rebus ad vitam pertinentibus, de quibus familiariter & suaviter colloqui. Ex his omnibus sacre eruditionis aliquid, pia mens hauriat. O nobilem obedientiam ac patientiam mixtriam! Tulliani preceptio est: Quād super Cœlestes sumus, tantū nos submissus granus. Virgo pars, & Iosephus conjux, dignitate summi erant, Augusto Dignatorem Cœsari exactissime parebant, omni mora & excusatione seposita. Quo quidem sanguine regium animumq; generosum intigneret probarunt. Altani est, nec arduum quidem & difficulte plenum obsequium detrectare. Ita hi conjuges stirs regiae, tam præsca legi quam Romano Cœlari ad amulum obtemperarunt. Magna quidem paupertas, inquit Ioannes Pontifex, sed integritas magis bonum est, sed obedientia maximum si tu solitudo illæsa: Nam prima rebus, secunda carni, terciæ verò menti dominatur & animo. Idcirco Christus Dominus primus, & præcipua exempla sua vita constituit in virtute obedientia. Ex quo, ait Franciscus Suarezius, Atqui probabiliter opinantur quod, sicut Christus Dominus habuit moriendo præceptum, ita etiam ad id præstandum emiserit votum, non necesse sit, ut stabilit animum, sed ut seipsum obedientia perfectissima statueret exemplum. Atqui obediens nemo erit sine patientia, nemo patiens sine obedientia. Intuere Christum, Christi parentes aspice, & hanc virtutem disci mixtriam.

Nil integris, ubi nulla obedientia est;
Summum Deo sacrificium, obedientia.

§. III.

De loco primo in quo natus est Christus, seu de civitate Bethlehem.

Primus locus qui contemplandus hic occurrit, est Bethlehem parva civitas, quam Isai Davidis patet habitavit, in quâ David natus, educatus, & in regem unctus. Ab illo itaque qui eam familiam primus diademat ac sceptro nobilitavit, Bethlehem civitas David nominata, quam Davidis ex Salomone nepos Roboam, novis domibus & muris instauravit. In hac autem Augustæ descriptione in eam quisque civitatem sese contulit, non quæ tribus sue metropolis, nec in eam in quâ natus, aut in quâ possessiones habuit, sed in eam, quæ caput sue familie fuit. Quia ergo Dominus est stirpe David nasci voluit, in patria etiam David sua cunabula quæsivit, ut locus ipse natum originem demonstraret. Parvæ autem & humiliæ civitatis tam elegit, qui mansuetudinem & humilitatem venerat docturus. Ita, ut S. Leo loquitur, *Qui servis suscepserat formam Bethlehem prælegit Nativitati, Hierusalem passionem.* Nimurum Nativitatis sue gloriam celavit in parvâ, Mortis sue ignominiam divulgauit in magnâ civitate.

est hanc viam, Nicolaus Christoph. Radzivill. ep. 2. sui Hodopetrici, mali 1.

§. IV. De loco altero, in quo natus est Christus, Luc. c. 2.
vers. 7.

seu de stabulo. In urbe

Beati Lucæ verba sunt: *Non erat eis locus in diverso-* Berlitz &
rio. Vide et obsecro, quām crebro ita ac fēdū hi Maria non

duo sancti conjuges obierint civitatem, nec tamen invenerunt Ioseph &

discipiam locum aut humanas latebras sibi repererent locum in pro se re-

pro tam vicino partu. ciparent.

Mille domos adiere, locum requiemque petentes; Ovid. in

Mille domos clausere ferre, tamen una recepit, Metamorph.

Parva quidem stipitis, & cannæ testa palustris. I.8 fab. Pbi.

Nullum sane dubium est, quin eo tempore Bethle- Bancidius,

hemum, ex eadem familiâ David plurimi confluxe- vibep. 170.

rint describendi, qui tamen aut in suis ædibus, aut in

commodis diversoriis quieti manserint. Sola Do- Domini paupertas relegata est ad bestias. Nec erat e-

cognatis viris feminisve viri ulli aut illa femina, cognatis

que prægnantis & pauperculæ Virginis miseratione viris

tangeretur. In propria venit (Rex cæli) & si eum non Pan. c. 1.

recepérunt. Loco eget, ait Beda, ut nos plurimas in calo man- vers. 11.

stionem habeamus. Dei Filius Patri obedientissimus in novissimo loco recubuit. Propter quod consumma-

tis omnibus, à Patre audit, Ascende fieri. Luc. c. 14.

Quod si Maria & Ioseph, advenæ sanctissimi à vers. 10.

mortuis hospitium petissent, cadavera, putem, certa- miseratione

tim è tumulis prope rascerent, ut locū Domino suo ce- tenderent.

Torquent vivi, & nec quidē se movent. Man- cypis infimis de loco prospectum est, opportuna ha-

batio iis non deest, solus omnium Dominus exclu- ditur. Ergo ad pecudes abiens, & ab illis rugioli

vilemque lectulum emendicare debuit. vilemque

Sed quid adeō mirum, non fuisse ei locum in di-

versorio? Non capit Deum regio nostra, neque in

hoc inferiore mundo aptus est ei locus, in quo di-

versetur. *Iste in excelsis habitabit. Hac dicit Dominus,* Isa. c. 33.

Itaas, Calum sedes mea, terra autem scabellum pedum meo- vers. 16.

rum. Quæ est ista domus, quam edificabit mihi? & quæ est Idem c. 66.

iste locus quietis mea? vers. 1.

Sed inspiciamus ipsius domicilii hujus venustam

faciem, & pretiosam aulaeorum ac peristromatum

supellecilem. Stabulum hoc Latini Pàtres, spe-

culam Græci plerumque nomina. Maldonatus

Fuit in subur- Toletus

bis Bethleemi extra muros specus in rupe aut te-

pho excisa. Quam Hieronymus parvum terra foran-

men vocat. Erat id publicum & commune recepta-

culum, quod peregrini pauperes, vel vicini pastores cum publico

confugere consueverant. a Hic Christus purissimi & diversorio

divini portus mysterium celare, hic primo aggressu a Christus

omnem mundi pompa & gloriam calcare instituit, in stabulo

hic mollem ad eum aditum pastoribus & Magis dedit, divini par-

hici, ut Petrus Chrysologus ait, in via nasci voluit, tis myste-

ab omnibus inveniendā. b Quid & beatus Gregorius cō-

fiderationi nostræ subjiciens, Non in parentum domo, nem mun-

inquit, sed in viâ nascitur, ut profecto ostenderet, quia per di pompa

humanitatem suam quam asumpsit, quasi in alieno nasci- calcare in-

bat. Ergo extra urbem nascitur Christus, & mori-

tur. c Augustinus de hac viâ pulcherrimâ philoso-

phatus, Christus, inquit, veritas & vita est, assumendo homi-

nem factus vi est. Ambula per hominem, & pervenies ad Deum. d Aug. tom. 10. ferm. 55.

Per ipsum vadis, ad ipsum vadis. Noli quæsse, quæ ad ipsum de verb. Da-

pervenias preter ipsum. Si enim viæ esse noluerit, semper erra-

remus. Factus ergo via est, quæ venias. Non tibi dico, quare misi p. 80.

viam. Ipsa via ad te venit. Surge & ambula. Ambula moribus

non pedibus. Multi enim ambulans bene pedibus, & male mo-

ribus. Aliquando enim ipsi bene ambulantes preter viam cur-

rent. Benè currunt, sed in viâ non currunt. Quando plus cur-

runt, plus errant, quia à viâ recedunt. Melius est in viâ claudi-

care, quæ preter viam fortiter ambulare.

Hoc ipsum Augustinus docet uberioris, Homines, Idem tom. 8.

ait, ad viam venient, numquid via venit ad ipsos? Via no-

strâ venit ad homines: invenient errantes, vocarit ad se extrâ in psal. 39.

A 2 ambu-